

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 174 — Štev. 174

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 5, 1941 — PETEK, 5. SEPTEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

PODMORNICA NAPADLA AMER. BOJNO LADJO

NEZNANA PODMORNICA JE S TORPEDOM NAPADLA RUŠILEC "GREER". — NAPAD JE BIL ODBIT IN VOJNA LADJA JE NADALJEVALA VOŽNJO NA ISLANDIJO

Ko je bil ameriški rušilec Greer, ki je vozil pošto za Evropo, na potu na Islandijo, ga je napadla podmornica neznanе države. Podmornica je na rušilec oddala torpedo, ki pa ni zadela.

Rušilec, ki ni bil prav nič poškodovan, je vrgel globinsko bombo.

Predsednik Roosevelt je bil o tem takoj obveščen, toda iz Bele hiše ni bilo nikake izjave, samo nek uradni državni departament je rekel, da mu ni dovoljeno o tem kaj reči.

Mornariški urad je o tem izdal naslednje obvestilo:

"Ameriški rušilec Greer, ki je peljal pošto na Islandijo, je danes zjutraj spoznal, da ga je napadla neka podmornica, ki je nanj oddala torpedo, ki pa ni zadela. Greer je takoj vrgel globinsko bombo. Posledice niso znane."

Podmornica je bila najbrže nemška.

Odkar je predsednik Roosevelt odredil, da ameriški vojaki zasledijo Islandijo in izjavil, da bodo ameriške bojne ladje stražile ameriške parnike, ki bodo vozili na Islandijo, je sedaj prvi slučaj, da je bila napadena kaka ameriška bojna ladja.

Ameriški vojaki so se 7. julija izkrcali na Islandiji in sicer na prošnji islandske vlade, ki je izjavila, da se hočejo Nemci polastiti otoka. Da pa bo Amerika zavarovana pred nemškim vpadom z Islandije, je predsednik Roosevelt poslal na otok ameriške vojake.

AMER. TANKER DOSPEL V VLADIVOSTOK

Včeraj je v Vladivostok došel prvi ameriški tanker s petrolejem, ne da bi ga bili Japonci kaj nadlegovali, četudi je japonska vlada prejšnji teden naznanila, da ne bo dovolila, da bi ameriški parniki vozili petrolej v Vladivostok.

Parnik se imenuje L. P. St. Clair in s tem, da je pripeljal v Vladivostok, je dokazal znano ameriško-angelsko politiko, ki sta jo na svojem zgodovinskem setanku začrtala predsednik Roosevelt in Churchill.

Tanker L. P. St. Clair je peljal 95.000 sodov najboljšega petroleja za aeroplane. V nedeljo bosta v Vladivostok dospela še dva druga ameriška parnika in pozneje še več drugih.

Da je prišel parnik v Vladivostok, se zdi čudno vsakomur, ki zasleduje sedanjo politiko, kajti Japonska je zagrozila, da ne bo dovolila ameriškim parnikom voziti vojne potrebščin.

NEWYORŠKI FARMERJI NEZADOVOLJNI

Iz Utice, N. Y., poročajo, da se Dairy Farmers unija deloma strinja s pogodbo, ki jo je v ponedeljek odobrilo pet drugih farmerskih organizacij.

Farmerji so zelo nevoljni, ker niso dosegli svojega cilja. Cena mleku bo namreč zvišana samo za 23 centov ter bodo potemtakem dobili celih 71 centov manj kot so zahtevali.

V prihodnje bodo dobili za sto funtov mleka \$3.11, dočim so dobivali dosežaj \$2.88.

Njihova prvotna zahteva je bila pa znatno višja, namreč \$2.82 za sto funtov mleka. Farmerska unija zahteva, naj nemudoma odstopi N. J. Cladakis, ki ima glavno besedo pri newyorški oblasti, katera kontrolira prodajo mleka in mlečnih izdelkov. Očitajo mu nepošteno posredovanje med farmerji in prekupčevalci. Mož je baje izgubil pri farmerjih vse zaupanje.

Farmerjska unija se bo zaenkrat, dasi nerada, zadovoljila z novimi cenami. Ob primernem času bo pa zopet nastopila in skušala doseči svoj cilj.

Občinski uslužbenci baje ne smejo štrajkati

"Closed-shop" pogodba med občino in uni-jo bi ne bila v soglasju z ustavo.

Iz Washingtona poročajo, da je izjavil National Institute of Municipal Law Officers, da bi bile s "closed-shop" pogodbo med občinsko upravo in njenimi uslužbenci kršene določbe državne ustave in mestnega čarterja. Unije nimajo pravice sklepati z občinami delavskih pogodb.

To je bilo ugotovljeno po preiskavi vzrokov, ki so dovele do stavke transportacijskih delavcev v Detroitu.

Institu, ki mu pripadajo vsi občinski pravni svetovalci, je ugotovil, da ni doslej še nobeno mesto sklenilo kolektivne pogodbe s kakšno uni-jo občinskih uslužbencev, ne oziraje se nato, da so nekatere občine podpisale splošne določbe.

Občina ne more prepustiti uniji kontrole nad svojimi uslužbenci, če se noče pregrešiti proti postavi. Občina bi morala v takem slučaju sprejemati na delo le unijske člane, s čimer bi delala krivico občanom, ki niso organizirani v uniji.

V St. Louisu, Mo., je govorila na konvenciji Mednarodne zveze vladnih delavskih uradnikov Frieda Miller, newyorška industrijska komisarka, ter rekla, da za pospeševanje oboroževanja nikakor ni treba podaljšati delovnega časa.

S stališča produktivne uspešnosti se moramo izogibati prekournemu delu, — je izjavila.

— Stroji lahko vzdrže, ljudje pa nikakor ne morejo vzdržati. Anglija in Nemčija sta skušali povečati vojno produkcijo z dvanaesturnim delovnim in sedemdesetnim delovnim tednom, pa se jima poskus ni obnesel in sta se vrnila k bivšim delavskim pogojem.

Iz poročila A. F. Whitneyja, predsednika neke bratovščine železničarjev, je razvidno, da je večina železničarjev za štrajk. Njegova bratovščina ima 160 tisoč članov, izmed katerih jih je nad polovico glasovalo za štrajk. V železničarskih bratovščinah je nad 1 milijon 200 tisoč železničarjev. Izid splošnega glasovanja bo v petek objavljen.

V državi Alabami je zaštrajkalo nad 8000 premogarjev, dočim zastopniki delodajalcev in United Mine Workers nadaljujejo že več mesecev vršeca se pogajanja.

Neki zastopniki United Mine Workers je rekel, da unija ni dala dovoljenja za štrajk, da so se pa premogarji naveličali "večnega cincanja".

ŽELEZNIŠKI TANKI za PREVOZ GASOLINA

Železnicam bi bilo mogoče pripeljati v vzhodne države vsak dan do dvesto tisoč sodov olja in gasolinea. — Predlog predsednika zveze ameriških železnic.

Pred posebnim senatnim odborom, ki se bavi z zaloganami olja in gasolinea v Združenih državah, je prišel te dni J. J. Pelley, predsednik zveze ameriških železnic. Dejal je, da imajo železnice na razpolago dovolj železniških tankov, s katerimi bi jim bilo mogoče pripeljati v vzhodne države vsak dan nad 200 tisoč sodov olja in gasolinea. S tem bi bilo pomanjkanje mahoma odpravljeno.

Senator Maloney, ki preseja odboru, ga je vprašal: — Rekli ste, da bi se dalo odpraviti pomanjkanje v teku dveh tednov.

— Še dosti prej, — je odvrnil Pelley. — Na razpolago imamo nad 150 tisoč železniških tankov, od katerih bi jih lahko 125 tisoč porabili za transport olja in gasolinea. V teku enega tedna bi začeli voziti dolgi vlak iz Texasa in Louisiane proti severu.

To je lepo slišati, če bi ne bilo pri tem precej kočljive zadeve. Pelley je moral priznati, da bi bil prevoz olja in gasolinea po železnici precej drag. Prevoz galone olja ali gasolinea bi znašal nekaj nad tri cente, čemur stane prevoz s parnikom komaj pol centa.

Ze drugič preletel tečaj.

Mihajlo Grkmov je v torek že drugič preletel severni tečaj iz Moskve na Alasko. Prvič je poletel leta 1937 in preletel razdaljo 6262 milj iz Moskve v San Jacinto v Kaliforniji. Sedaj pa je vodil polet dveh aeroplanov, ki sta pripeljala 48 ruskih zastopnikov, da se z ameriško vlado dogovore kar najbolj natančno o ameriški pomoči Rusiji.

V Philadelphiji je rekel Benjamin L. Jacoby, predsednik zveze prodajalcev gasolinea na drobno, da sploh ni nobenega pomanjkanja gasolinea, pač so si pa to "nekateri gospodje v Washingtonu le izmislili."

Imenovanje Biddle-a

Senatni odsek za pravne zadeve se soglasno strinja z imenovanjem Francis Biddle-a za generalnega pravdnika.

Prej je odbor zaslišal nekaj prič, ki so imenovanju ugovarjale, toda ugovorov ni smatral za dovolj tehtne in prepričevalne.

Vojvoda Nedić na čelu nove vlade v Srbiji

Beograd, 29. avgusta. (JK). — Tukajšnji dopisnik uradne nemške agencije DNB je nočjo izjavil po radiu, da je poslal v Berlin sledečo brzojavno vest: Bivši jugoslovanski minister vojske in mornarice vojvoda Milan Nedić je danes z odobrenjem nemškega vojaškega guvernerja letal. gen. Dancelmanna sestavljal novo vlado v Srbiji. Pridrži sebi predsedništvo vlade je postavil Milana Ačimovića za notranjega in Ognjena Kuzmanovića pa za zunanjega ministra.

Berlin, 30. avgusta. (JK). — Pečaje se uradno po radiu s setankom, ki sta ga imela Hitler in Mussolini in ki se je končal včeraj, je danes govoril nemški zunanji minister strstva izjavil tole: Včeraj je bilo tukaj uradno objavljeno osnovanje nove Srbske države z vojvodom Milanom Nedićem na čelu. V duhu zaključkov konference med Hitlerjem in Mussolinijem in v smislu točk, ki sta jih ona dva objavila za preureditev bodoče Evrope, dokazuje to osnovanje Srbske države dovolj jasno, da so osižne sile privolji dati priliko vsakemu poedinemu narodu za to, da prevzame popolno odgovornost v obsegu svojega "življenjskega prostora."

KOMENTAR "J. K." K SEŠTAVI NOVE VLADE

— Nemci niso nikoli javili, da so ujeli gen. M. Nedića, ki ga je jugoslovanska vlada razdaljo njegovega junaškega odpora proti nemškemu prodiranju preko Skoplja povišala v vojvodo, še preden je zapustil deželo. Ostanki Nedićevih čet so četovali še nadalje ter dejansko držali v svoji oblasti dobršen del Srbije, Črne gore,

PERKINSOVA ODGOVARJA KRITIKOM

Delavska tajnica je vzela prav posebno na piko Johna L. Lewisa. — O organiziranem delavstvu v splošnem ima zelo dobro sodbo. — Marsikateri stavka je posledica tekmovanja med voditelji.

Delavska tajnica Miss Perkins je objavila v september-ski številki mesečnika "Fortune" zanimiv članek, v katerem odgovarja svojim kritikom, katerih je dosti v delavskem gibanju, pa tudi izven njega.

V članku precej podrobno razpravlja o obeh konkurenčnih delavskih organizacijah — Ameriški delavski federaciji in CIO — ter pravi, da je včasih nasprotje med voditelji tako veliko, da dovede do stavke, kar je posebno v sedanjem času usodnega pomena.

Delavska tajnica pravi, da ni med obema organizacijama nobene nepremostljive razlike, da se pa delavstvo doslej še ni pobotalo in se najbrž tudi še tako kmalu ne bo, so krivi v prvi vrsti delavski voditelji.

Perkinsova si je večkrat prizadevala pobotati AFL in CIO ter je, če je bilo le mogoče, imenovala v kakšne posebne odbore voditelje obeh organizacij, naposled je pa spreviedla, da so njena prizadevanja brezuspešna.

Delavska tajnica ima posebno na piko bivšega predsednika CIO, Johna L. Lewisa, ki je ponovno svečano obljubil, da bo skušal pobotati oba tabora, toda svoje obljube ni nikdar izpolnil. Vedno se je izgovar-

jal, da "zdaj še ni primeren čas za to."

Tudi predsednik Roosevelt je bil nekoč v posebnem pismu pozval Lewisa, naj deluje v tem smislu.

Lewis ni predsedniku odgovoril niti tako niti tako, pač se je pa začel jeziti na Perkinsovo, češ, da je ona svetovala predsedniku, naj mu piše. Takrat je Lewis tudi izustil nesramno opazko, da ni "v glavi Perkinsove vse v redu."

— Sama sreča, — pravi Perkinsova, — da je organizirano delavstvo v splošnem tako zavedno, da se ne briga za spletke svojih voditeljev. Sovražstvo je le med vodstvi, nikakor pa ne med člani konkurenčnih unij.

Mnogo štrajkov v vojni industriji je povzročil spor med voditelji AFL in CIO, nihče pa ne more reči, da delavci v kateremkoli slučaju zaštrajkali vsled nasprotstva napram vladi.

Glede komunizma pravi Perkinsova ob koncu svojega članka, — da nima v Ameriki ničesar iskati. Ameriški delavci imajo k sreči "pretrdo kožo", da bi sedeli komunističnim voditeljem na limanice.

so nemške oblasti stavile gen. Nedića nekakšno punobno in da jo je on kot vojak sprejel v upanju, da bo s tem prihranil. — Nadaljevanje na 2. strani.

VELIKA UNIJA ZA POMOČ ZAVEZNIKOM

Unija električarjev je z veliko večino sprejela pomembno resolucijo. — Lewisa so ignorirali. Stavka v Los Angeles. — Druge novice iz delavskega sveta.

Ne oziraje se na stališče delavskega voditelja Johna L. Lewisa je bila v Camdenu, N. J., na velikem zborovanju United Electrical and Machine Workers of America (CIO) sprejeta resolucija, naj vlada nakloni vso pomoč državam, borečim se proti Hitlerju.

Za resolucijo je glasovalo 382, proti nji pa samo 5 delegatov.

— Naša unija povsem odobrava politiko ameriške vlade, — je rečeno v resoluciji. — Za zaščito naše dežele je potrebno, da so Anglija, Sovjetska Rusija in Kitajska deležne vse naše pomoči v boju proti nacizmu. Vsled tega pozivamo vlado, naj naglo in brez vsakega pridržka nakloni branilec demokracije to pomoč.

To je bila prva konvencija večje CIO organizacije izza časa, ko je začel delavski voditelj John L. Lewis med izolacioniste.

K organizaciji spada 316 tisoč električarjev, ki so zaposleni v 583 tovarnah po Združenih državah in Kanadi.

V ladjedelnici v Kearny, katera je po tritečenski stavki prevzela vlada in poverila njeno obratovanje mornariškemu departamentu, bo v soboto splovljena lahka križarka "Atlanta".

Občinska uprava mesta Kearny je v precejšnji zadregi. Dokler je bila ladjedelnica Federal Shipbuilding and Dry Dock Company v privatnih rokah, je plačevala mestu na leto 110 tisoč dolarjev davka. Zdaj ta davek odpade, kajti vladna lastnina ni podvržena davku.

Mornariški tajnik Knox je oisal županu Lawu, naj ga ta zadeva preveč ne skrbi, češ, da se bo vse uredilo v obojestransko zadovoljstvo.

Iz Los Angeles poročajo, da je bila policija prisiljena s plinskimi bombami pregnati izpred Cannon Electrical Company petsto piketov, ki so začeli vprizarjati izgrede.

Tovarna izdeluje električne aparate za letala. Njen predsednik je rekel: — Če bomo prisiljeni našo tovarno vsled štrajka zapreti, bodo ohromljene vse večje zrakoplovne tovarne v deželi.

Štrajkarji pravijo, da je trditev odpustila pet uslužbencev ter se je protivila volitvam, čijih namen je bil določiti, katera organizacija naj zastopa delavce pri kolektivnih pogajanjih.

Stavko so proglasili United Electrical and Machine Workers of America.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Bakar, President; J. Lapina, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$3.—, Advertisements on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$15.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

RUSI V OFENZIVI

Zdi se, da je že vsaj v splošnem ustavljeno nemško prodiranje v Rusijo. Vazni ruski mesti Leningrad in Odesa sta pred padcem, na kar so bili Rusi deloma pripravljeni. Toda sredi fronte, segajoči od severa na jug preko vse Rusije, so Nemci naleteli zadnje dni na ostro in uspešno protiofenzivo. Iz nemškega glavnega stana poročajo, da napadajo "nove ruske armade" na 175 milj dolgem sektorju med mestoma Smolensk in Gomel.

Če so resnična tudi švedska poročila o zopetnem zavzetju Rogacheva in Zlobina, so Rusi spet dospeli do brega Dnjepra.

Ruski maršal Timošenko je spretno napadel centrum, da olajša nemški naval na obe krili. Ta strategija je slična strategiji francoskega maršala Joffre ob Marni, toda krat je bilo eno francosko krilo v neposredni nevarnosti.

Če bo ruski pritisk na armado maršala Bocka dovolj močan, se bo zgodilo nekaj sličnega kot se je leta 1914 pri Aisles. To bodo skušali Rusi doseči še pred nastopom zime.

Nemci stremijo po globlji vojni. Njihov prvi vpad v Rusijo je bil naperjen proti Moskvi. Njihov namen je bil razcepiti ruske armade ter jih uničiti na severu in na jugu.

Naval se je pa zmanjšal ob Smolensku, in nemško poveljstvo je zasnovovalo napad na levo in desno krilo. To jim je posebno uspelo v Ukrajini, in ko to pišemo, ogroža ista taktika Leningrad.

Pred dobrimi štirinajstimi dnevi so pa začeli Rusi vpriparjati protinapade na centrum. Napadi so se kaj hitro razvili v splošno protiofenzivo.

Nemci priznavajo, da je njihovo prodiranje proti Leningradu in v Ukrajino onkraj Dnjepra opešalo.

Ako udarijo Rusi močnejše v smeri proti Gomelu, bo razbremenjena armada maršala Budenja, pritisk na Smolensk bo pa oslabil prodiranje proti Leningradu.

Toda kot rečeno, Nemci so že prebrazili Ljengrada, da bi ga mogli Rusi rešiti. Leningrad je drugo največje rusko mesto. Ako po čudnem naključju ne pade v nemške roke, bo to za Ruso velika moralna zmaga.

KRIVI PREROKI

Na neki skupščini ameriških vojnih veteranov je nedavno govoril o vnanjopolitinih nevarnostih Joseph E. Davies, bivši poslanik v Moskvi.

V svojem govoru je ostro nastopil proti izolacionizmu in drugim sličnim krivim prerokom ter dejal med drugim:

— Amerika je v vojni. Tega ne more nihče tajiti. Ameriški vojski sicer še ne streljajo in ne mečejo bomb na sovražnika, vrše se pa srditi boji po radio, časopisju in okrožnicah.

— Borbo vodijo takolimenovane "mirovne" organizacije, ki skušajo prepričati ameriški narod, da deželi ne preti nobena nevarnost ter da se Ameriki nikdar ne more zgoditi kaj takega kot se je naprimer zgodilo Poljski, Holandski in Franciji.

— Ti miroljubneži se dele v troje skupin. V prvi skupini se vsa spoštovanja vredni dostojni ljudje, ki ne razumejo dogodkov v inozemstvu ter ne morejo pojmiti osvobodilnega nagona nacističnih in fašističnih diktatorjev.

— V drugi skupini so domisljajci in zavedenci, ki so rasli naprednim informacijam.

— V tretji skupini so pa pravi izdajaki, ovaduh in zločinci, ki vodijo sovražniku koristno agitacijo pod geslom — "miru".

— Če bi Amerika verjela tem krivim prerokom bi se zapletla v politiko neizmerne tveganosti, dočim bo vsak razumnik zasledoval politiko, ki je v zvezi s čimmanjšim rizikom.

— Ta politika je jasna in preprosta: zmago nacierj je treba na vsak način preprečiti. Najbolje bi bilo seveda, če bi se dalo to dočeti z izdatno pomočjo zaveznikom in drugimi sličnimi sredstvi.

— Ker pa nihče ne ve, kaj bo prinesla bodočnost, mora biti dežela pripravljena na vsak slučaj.

STRAHOTA VOJAKOV.

List "Barranca Breeze", glasilo vojaškega taborišča v Port Barranca, Fla., pravi, da niso komarji v severnih državah nič v primeru s komarji v Floridi.

List prinaša mično povest, kako sta dva komarja napadla nekakega vojaka, ki je stal na straži ob robu gozda in sta ga "premagala."

"Ali naj ga sneva tukaj?" pravi prvi komar, "ali pa ga naj vlečemo v gozd, kjer se bova nasitila z njim!"

"Nikakor ne," nasprotuje drugi, "Če ga zvlečeva v gozd, nam ga bodo večji iztrgali."

LOVCI, ZAPOMNITE SE, KJE ...

V Kenmore, N. Y., ima Claude L. Ellis velik vrt, ali majhno farmo za zelenjavo, na kateri so fazani napravili veliko škodo. Prišel se je na sodišče in sodišče mu je dalo pravico 60 dni streljati fazane. Toda pri tem mu ne sme nikdo drug pomagati.

Pittsburški kotichek

Piše: IVAN BUKOVINSKI.

Zanimive prireditve — raznega značaja bomo imeli v našem Slov. domu na Butler in 57. ulici, za časa redne 12. konvencije SNPJ, ki se bo pričela v soboto, dne 13. septembra v Fort Pitt hotelski dvorani. Ker je bil celotni program priobčen v "Prosveti" angleški del dne 27. avgusta, katero čita večina bralcev tega lista, zato se bom omejil samo na poglobitve točke.

Na prvem programu, zvečer ob 3. uri 13. septembra bodo nastopili Mladinski krožki iz Midway in Sharon, Pa., mladinski odsek pevskega društva "Prešeren" iz Pittsburgha, in posamezni mladi pevski in glasbeni umetniki kot Josephine in Gilbert Hrvatin, Bill Skerlong, Louis Starniša in še nekateri drugi.

Eden najboljših in najzanimivejših programov bo pa gotovo naslednji dan v nedeljo 14. septembra ob 2.30 popoldne, ko bodo igralci dramskega društva "Ivan Cankar" iz Clevelanda vprizorili jako zanimivo 3. dejansko dramo "Norc." Z večine so to mladi, tu rojeni igralci, menda najboljši med rojaki v Združenih državah, kajti "njihova slovensčina je sijajna kakor tudi igranje," kot pravi Milan Medvedšek. Ob tej priliki bo nastopilo tudi več clevelandskih glasbenih umetnikov-rojakov.

Dne 16. septembra ob 8.30 se vrši velik ples ob godbi Frank's Trio, v četrtek dne 18. sept. ob 8. uri zvečer se bomo pa do solz nasmejali šaljivi enodejanski igri "Hlačni gumbi" ki jo bo predstavilo naše slov. pevsko društvo "Prešeren" nakar sledi ples ob godbi Martin Enkovich and His Slovene Comedians.

Konvencijni banket se bo vršil v soboto dne 20. sept. ob 6. uri zvečer, katerega se bo najbrže udeležilo do 1000 oseb, saj je samo eno društvo iz Clevelanda rezerviralo zase 30 sedežev pri mizi. Po banketu bo sledil najraznovrstnejši program. Ples, petje, godba posameznikov in raznih skupin, nastop Duquesne University Tamburica orkestra, skupina znamenitih pittsburških DKKK radijskih umetnikov, Anton Rožanec, profesionalni glasbenik in učitelj, P. T. predsednik United Mine Workers of Amerika, distrikt 5, in mnogi drugi.

Rojaki iz Pennsylvanije, W. Virginije in Ohio. boste lahko slišali banketni radijski program ob 10.30 do 11.00 zvečer, (Daylight Saving time) postaja KDKA, kjer boste čuli med drugim tamburški zbor Duquesne univerze in nagovore Vincent Cankarja, glavnega predsednika SNPJ.

Zaključni program pa se bo držal v nedeljo dne 21. septembra ob 2.30 popoldne, seveda v

Slov. domu ob sodelovanju pevskega zbora "Bled," iz Libary, Pa., "Prešeren" iz Pittsburgha, Pa., "Rožmarin," iz Ambridge, Pa., nadalje znani "Schramm's Concert Trio" z Marty Schramm, sloviti orkestra voditeljem in pianistom Raymond Engertom, znameniti pittsburški gitarist vocalist in violinist Anton Rožar z lokalni radijski ametik, itd. Za plesalce pa bo poskrbel Pavel Dolinar in njegov orkester.

To je površni obris programov te konvencije in ves navedeni čas je Daylight Saving time.

In vi, delegatje konvencije SNPJ in celi glavni odbor, kakor tudi drugi gostje, dobrodošli v naši sredi in iskreno pozdravljeni!

Originalne reklame. — Na tem mestu sem že parkrat priobčil izvirne oglase in priporočila, ki se jih poslužujejo naši pittsburški trgovci, obrtniki in gostilničarji in zasledil sem spet nekaj novih, katere priobčujem tu v slovenski prestavi.

V neki pivnici sem čital napis: "Pravijo, da kamela prebije tri tedne, čeprav ne pije; ker pa ti nisi kamela ampak človeškega plemena, zato se pri nas oglasi, in si žejo pogasi, zlasti ko greš iz dela."

In v neki drugi gostilni vabijo goste sledeče: "Dobrodošli gostje mihi! Kaj bi jedli, in kaj bi pili? Tu je vse na razpolago. Sveža roba, ne predrago."

Eden kamnosekov, izdelovalec nagrobnih spomenikov, si hoče povečati svoje podjetje na zelo nenavaden način. Naročite si nagrobni kamen se za časa vašega življenja — po svojem okusu in volji, čeprav nimate morda še lastnega lota. Mi vam kamen shranimo dotlej, potem izklesamo letnico vaše preselitve in ga posadimo ob vzglavju vašega zadnjega počivališča. Vsem, ki si narode spomenik se za časa življenja, damo 25 odst. popusta, kar je vedno upoštevati.

Neka trgovina z gotovimi oblekami kliče svojim odjemalcem:

"Prihrani na hrani, kar največ mogoče, in obleko si novo nabavi, saj nikdo ne duha, kaj v loncu se kuha. a svet se zgleduje po tvoji opravi."

Neki krojač je napisal na svoje razstavno okno:

"Prva skrb ti za obleko bodi, — ker svet človeka po obleki sodi."

Naš veliki pisatelj Josip Stritar pa je bil ravno nasprotnega mišljenja in se je norca brl z ljudmi, ki stradajo, samo da imajo za obleko. V svoji knji-

gi pregovorov z imenom "Jagode", ki jo je izdala družba sv. Mohorja začetkom tega stoletja, je zapisal naslednji verz: "Cel teden brez mleka, a v nedeljo svikana obleka!"

Mojster v svoji stroki. — Ker smo že pri oblekah, bi rad opozoril naše ljudi na enega najboljših krojačev, ki je znan že dolgo let v našu in okolici med nami in drugod. In to je naš rojak Rudolf Mesnar, 4921 Butler St. Ker on veruje v gešo, da "obleka dela človeka" za to so vsi njegovi izdelki v resnici umetniški, da vsakega zadovoljuje. Ta ali oni bo seveda dejal, da za ta denar lahko kupi dve gotovi pri Richmann ali drugod. Kajpada kupi, ali njegova obleka ima glede kakovosti in dela trajno (trikratno) vrednost naproti gotovi kupljeni. Tega priporočila nisem napisal iz prijateljskih ali kakih osebnih nazorov, temveč ker rad vidim, da naši rojaki so čedno in elegantno oblečeni.

Naš Slovenski Dom — je tekoma lanskega leta zadobil na znotraj precej novo lice. Lani so razširili in lično opremili spodnje prostore, kjer se žejo gasiti in dobra volja deli, pred kratkim pa so dovršili razne izboljšave na prvem nadstropju, nova tla na hodniku, še enkrat povečana in preurejena kuhinja z novo pečjo in najboljšim linoleumom po tleh. Zlasti pa so stare in tesne vodne dozete prestavili na konec poslopija, oziroma jih nadomestili z novimi, najmodernejšimi, tako da se naš Slov. dom lahko meri z najboljšimi po naših nasebčinah. Škoda le, da se v njem ne vrši konvencije SNPJ, te pa, kot je rečeno, radi vsakekor premajhnih prostorov, posebno še ker bodo navzloj par dni tuji delegatje Slov. Svobod. Zveze, radi združenja s prvo. Sicer pa se bodo vsilile razne prireditve v počastje konvencije in delegatje ter drugi bodo imeli dovolj prilike si ogledati naš novo preurejeni Dom. — Pozdrav!

Jugoslavlani v Ankaru živi in zdravi

Ankara, 30. avg. (J.K.) — Po poročilu iz Teherana v Iranu (na Perzijskem) so jugoslavlanski državljani — okoli 70 po številu, — ki so za časa kratkotrajnega oboroženega spopada iskali zavetja v ograjenih dvoriščih poslaništva Združenih držav ameriških v predmestju Teherana, v si zdravi in živi.

VOJVODA NEDIĆ

(Nadaljevanje s 1. str.)

nil narodu in deželi mnogo krvi in trpljenja. Kot vojak, ne pa kot politik in državnik, je on verjel v častno besedo vojaka — Švabi! Brez dvoma se bo z njim, njegovo vladno, deželo in narodom naposled zgodila isto in še hujše, kakor se je zgodilo z vlado drugega vojaka, ki je veroval Švabom, z mo maršala Petaina na Francoskem! Kar najbližnja bodočnost bo pokazala, koliko je bilo v tem činu gen. Nedića, iskrenosti in dobrih namenov, na koliko "kvzlinštva". — Ažimović in Kuzmanović sta tudi dostle fungirala kakor nekakšna srbska vlada v Belgradu, kateri so Švabi sedaj le še do-

Peter Zgaga

Naposled pa še — kri ...

Uradno glasilo gubernerja varšavskega okraja na Poljskem je nedavno objavilo poziv, da se morajo v delavskih posredovalnicah zgledati vsi poljski prebivalci, stari od 16 do 60 let. Kdor bi se ne zgledal, bi bil obsojen na tri mesece ječe ali bi pa moral plačati tisoč zlotov globe.

Ljudje so mislili, da gre za kakšno novo delavsko odredbo in so se zgledali.

To se je zgodilo 20. junija, torej dva dni pred nemškim vpadom v Rusijo.

dali domnevno avtoriteto vojvode Nedića in — njegove čete, če in koliko so mu te sledile tudi v tem njegovem postopanju.

Pravi četniški vojskovodje in narodni, ne profesionalni borci liki Čeda Milić ne bodo nikdar šli na linahlece niti ne v takšne eksperimente s Švabi. Za nje je edina bojna življenje in smrt. Lahko se zgodi, da naredi nadaljevanje odpora teh četnikov in junakov konec tudi vladi vojvode Nedića. — Kolikšen bo tisti odkazani "življenjski prostor" in kako pa koliko se bi mogli Srbi razširiti v njem, je stvar, ki ji ni treba nobenega komentarja!

Zapadna Slovanska Zveza prispevala v pomoč

Chicago, Ill., 27. avg. — Slovenci, delegatje na konvenciji Zapadne Slovanske Zveze, so včeraj soglasno določili prispevek v znesku po \$500.00 Jugoslovanskemu odboru za vojno pomoč, a danes, pa obisku in govoru poslanička dirja. K. Fotića na konvenciji, so obljubili še nadaljno izdatno pomoč tudi za pošiljanje paketov jugoslovanskim vojnim ujetnikom na Nemškem in v Italiji. (J.K.)

SLAMNIKARICE

vešče na moških klobukih, zigzag iv malih strojih, stalno delo, visoke cene — pri: GOOD VALUE HAT CO. 19 WEST 4th STREET NEW YORK CITY

V Oriskany, N. Y.

vabi vse prijatelje in znanee iz bližnje okolice na nedeljski izlet rojak Frank Trinkaus. No, pa saj ste brali v včerajšnjem čopisu, ki ga je urednik spretno popravil, kajti če bi ga objavil tako kot je pisal Trinkaus, bi Matiji najbrž ne bilo prav.

Pisal je namreč: — Prav gotovo naj pride tudi Matija, ker bomo prasička spekli.

Matija in prasiček! Saj tehta vendar blizu tristo funtov. Matija namreč, ne prasiček.

In pod nožem je bil tudi že pred nekaj leti v littlefalški bolnišnici ter se še vedno z zadovoljstvom spominja, kako so ga bile za tisto priloznost nurske ogarbale in omavžale.

Narodite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakor jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakor jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakor jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakor jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakor jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Lepa knjiga je kulturna poslanika; odprimo ji vrata v naš domov, odprimo ji srce ... (Finšgar)

ŽIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisan trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno sročilo našega življenja in trpljenja, in kadar jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naš zgodovinski delo.

DED — Je 21130 otrebl, soraj
OCE — Je 10000 otrebl, soraj
SIN — Je 10000 otrebl, soraj
VNUK — Je 10000 otrebl, soraj

13 POGAVLJE — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Polnina plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRVAVIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakor jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Narodite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

Karnival v Nici

"Počakaj, še nekaj. Kje si pa bil prej, da te ni bilo v kavarni? Neznani gospod, ki je izpil v naše največje zavajenje tekot pol ure pet vročih in močnih čajev, je vprašal po tebi. Dal sem mu tvoj naslov. Čez eno uro pride k tebi!"

"Kakšen pa je bil ta, gospod?" sem vprašal svojega prijatelja, ki se je hotel posloviti od mene, ker je zapazil na drugi strani ulice svoj ideal izraza prvega predpustnega plesa.

"Visok, suh, brez brk, brez brade, z majhno pipico v ustih. Toda oprosti. Dolžna ti me kliče. Na svidenje!"

In že je izginil prijatelj ter me prepuštil negotovosti in razmišljanju.

Visok, suh, obrit tuje, kadilce s kratko pipo, pet čajev tekot pol ure — toda stoj — drug ne more biti kakor Holmes.

V nezličnem pričakovanju sem stopil v svojo sobo. Na sem še dolgo odločil sukne v klobuku, ko je že potikal nekdo na vrata.

"Kar noter, gospod Holmes!" poskusil sem svojo srečo.

In res je vstopil Holmes. Razveselil sem se, ko sem zagledal nred sabo svojega prijatelja iz Londona, slavnega detektiva. Za njim je pa orisil gospod, o katerem sem mislil v prvem začetku, da je Holmesov zvesti spremiljevalec Watson, toda motil sem se.

"Dober dan. Pripeljal sem s seboj svojega brata Mycrofta, bančnega ravnatelja. Le govorite slovenski z njim. Med potjo se naga naučil precej slovensčine."

"Izredno me vesel. Tudi o vas, ga pod Mycroft sem tu pa tam bral. Kar sedite, prosim. Postreči vam hočem s čajem."

Pri govoru čaja v dobro zakurjeni sobi se je razvil zanimiv pogovor. Mnogo smo si imeli povedati.

"Ali nimate kam sva namenjena z Mycroftom?"

"Seveda sem ostal odgovor dolžan."

"Midva si hočeva pogledati karneval v Nici od blizu. Vabim vas na ta izlet."

Imel sem sicer nekaj malenkostnih pomislekov — predlog je namreč prišel tako nepričakovano — toda ti pomisleki so izginili, ko smo južniali kranjske klobase in jih zalivali s pristnim pivcem. Pri tretjem kozarcu sem že segel prijatelja v roko in sklenili smo da se odpeljemo koj drugo jutro.

V popolni brezskrbnosti, živčevim samo manjšim in daljšim izletom po mestu, ob morju in po parkih sta nam minila prva dva dneva našega bivanja v Nici. Nastanili smo se v tretjem nadstropju najmodernejšega in najelegantnejšega hotela "Continental". Imeli smo še precej veliko sobo s krasnim razgledom na obmorsko promenado du Midi.

Sednjo pa je bilo treba vendarle misliti na maskarado, ki smo se je hoteli na vsak način udeležiti. Karneval v Nici si je priporil svetovno slavo in zato so se oglašali v vedno večjem številu tuji iz vsega dela sveta da zaključijo svojemu bogastvu primerno pustni torek.

(Dolgo časa smo mislili, kako bi se maskirali za to znamenito in veličastno pustno prireditev v velikanskem saunu hotela "Continental". Jaz sem kar s sabo prinesel obleko, ker sem nameraval nastopiti v kranjski narodni noši. Dolge bele nogavice, kratke hlače, pisane telovnik z gosto nasejanimi srebrnimi gumbi, ki so segali visoko do ramen, ograjeno sukno klobuk z rožnatinom in nageljkom — oba prijatelja sta občudovala to lepo nošo na meni.

Toda prišlo je vse drugače. Mycroft je nasvetoval, naj bi zamenjala Sherlock in jaz oble-

Vseslovanski kongres v Moskvi

Vseslovanski kongres, ki se je 15. avgusta zaključil v Moskvi in čigar manifest je že prinesel jugoslovanski tisk v izseljeništvu v celoti, se je končal s popolnim uspehom pod predsedstvom ruskega pisatelja in akademika Alekseja Tolstoj, ki ni drugače slovitemu ruskega pisatelja L. N. Tolstoj ni v rodu. Vsi Jugoslovani, ki so je prav aktivno udeleževali kongresovega dela, so se sedaj organizirali v stalni Jugoslovanski odbor, da nadaljujejo delo glede obveščanja Hrvatov, Srbov in Slovencev toliko po podjarmljenih krajih v domovini, kolikor v svobodnem inozemstvu in izseljenstvu, pa da nadalje seznanjajo v prvi vrsti Ruše in potem pa tudi o tate kulturne narode s problemi Jugoslovancev. Zlasti se bo delovalo na propagandi in podjarmljenih krajih, na kulturni propagandi, na književnem in umetniškem polju v vseh panogah umetnosti in naposled na organiziranju pomoči za vojaške, ubežnike in sirote, a vse to pa v popolne uspehu in sodelovanju z uradnimi zastopniki Jugoslavije v Moskvi.

Govor Srba, prof. Božidara Maslarića.

Ves moskovski in drugi ruski tisk je v celoti prinesel govore jugoslovanskih zastopnikov na kongresu. Jugoslovani, profesor Božidar Maslarić je poleg drugega rekel tudi tole:

"Da bi Hitler laže dosegel svoje cilje je sistematično izvajal lažno in izdajalsko politiko, s katero je ščeval slovenske narode drugega proti drugemu, a tiste, ki se niso marali pokoriti njegovi volji, je enostavno zadavil. To je večna izpodričevala nemška politika, do narodov Jugoslavije. Toda slovenski narodi niso nekaka jagmetja, ki naj bi šla v klanje brez odpora. To so dokazali v preteklosti Srbi, Črnogorci in drugi jugoslovanski narodi. Danes spet mudijo zadrti sijajnih primobrov za to Rusi, Ukrajinci, Belorusi in mnogi drugi. V tej orjaški borbi so resnica napredek in civilizacija, na strani Slovanov, s katerimi sta povezana tudi velika svoboda."

Da je Dunajčanka, sem spoznal po njenem izgovorjanju in po njeni frizuri.

"Torej ni tirolska planšarica?" sem vprašal še precej tiho.

"Toliko, kolikor ste vi Anglež in jaz Kranjec."

"Kar se tiče moje sodbje o moji spremiljevalki, jamčim, gospod Holmes, za njeno poštenje."

"Le mirni bodite. Pojdite zopet k nji. Vem, da vas čaka. Čakajte na nju medtem se vmešava z Mycroftom v gnečo in, ni vraga, da vam ne prinese seva tekot pol ure dobljene listnice. Visota je sicer bagatela, toda slučaj kaže biti zanimiv in to mi zadostuje."

Z raznimi čuvstvi v srcu sem se vrnil k svoji mizi. Svet je res pokvarjen, toda človek se s to mislijo, že se potolaži ako ima taka dva angela-varuha, kakršna sta oba Holmeca. Posebno Sherlock ta je že sam vrag. Igrati z njim v Monte Carlo in ne ga samo ne spoznati, marveč pustiti se celo za noreca imeti od dozdavnega vpo-kojenega m ajorja, to je presegalo že vse meje.

Z nepukitnim veseljem me je vzprejela plavalnica "planšarica". Z enakim zadovoljstvom mi je jela praviti, kako si je deloma že pogratila žejno s štirimi kozarci piva in utolažila lakoto s sedmimi krofi. In jaz naj bi ostal žejen in lačen v očiglednem dejstvu, da sem izročil vso zadevo glede listnice tako spret-nemu detektivu.

Dobrodošli Slovenci!

pri
L. PIRNATU
LINDEN INN
Telefon: LINDENHURST 711
Lindenhurst, Long Island
RIBOLOV: DOBITEK ZA NAJVEČJO RIBO
EDINI SLOVENSKI HOTEL NA LONG ISLANDU

življenje. Preštevajte naših vrst ni važno ali je pa važno, in še kako važno to, da se naučimo ceniti svobodo in neodvisnost prav toliko, kolikor jo cenijo tudi narodi, ki vedo, da je — "noč v mraku in grobu manj strašna, kakor sužnjost pod najsvetlejšimi žarki solnca." V svoji borbi proti naci-jem ne bomo osamljeni. Veliki ruski narod, ki je še vedno porazil svoje sovražnike, se bori poleg nas. Z nami se borijo tudi vsi slovanski narodi, pa oni Velike Britanije in silna moč Združenih držav, kakor tudi vsi demokratični in svobodoljubni narodi sveta."

Defense Savings Stamps je mogoče kupiti v vrednosti 10, 25 in 50 centov ter za \$1.00 in \$5.00. S temi znamkami je mogoče kupiti Defense Savings Bonds na podlagi kupovanja na obroke.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

Small Adamić — 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za mešiki zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za mešiki zbor 30

Franc Venturini — SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 30

Verde Juvaneć — 12 MLADIH LET, meški zbori 30

Peter Jerić — OSEM ZBOROV (mešiki in mešani) 30

Moški zbori

OSKAR DEV: Bardica: Oj, moj šolci je lov: Kam mi, fantje, drev v vas po-demo 30

OSKAR DEV: Srečno, ljuba moja: Ko peli-š na tvoj gre: Seč: Moj oša- ma konjčka dva: Dobro sem pi-samec: Slovo: Je vplivala luč 30

EMIL ADAMIĆ: Modra devojka (belokranjska) 30

Vso noč pri potoci 30

Jurjeva 30

Hodi Mleka domo: Kaj drui-ga hočem: Zdravica 30

VASILJI MIRK in A. GROBING: Vetrice: Pa gradivi 30

PERDO JUVANEĆ: Zjutraj 30

Slovanska 30

PETER JERIC: Pelin roža: VASI-LJI MIRK: Podoknica 30

ZORKO PRELOVEČ: Ko so fantje proti vasi šli 30

Le enkrat se 30

Slava delu 30

MR. VOLARIČ: Rožmarin: JOS. PAVČIČ: Potikan ples 30

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR-MONIKO

1. SLOVENSKI DANCE VANDA POLKA 30

2. PO JEZERU KOLO 30

3. BARČICA MLADI KAPETANE 30

4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 30

5. TAM NA VRTHI GREDI MAKISOR WALTZ 30

6. SPVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 30

7. DEKLE NA VRTHU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 30

8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 30

IZ STARE ZALOGE pa ima-mo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 30

Orlovsko himno (Vođopivec) 30

Slovenski akordi, 22 mešanih in meških zborov (Karl Adamić) 30

Trile mešani zbori (Glasbena Ma-tica) 30

V spopletni noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 30

Mladini, pesmi za mladino s klavir-jem (E. Adamić) 30

Dve pesmi, (Prelovec) za meški zbor in solo 30

Naši šolci, dviglasno 30

Gorski odmevi, (Lahmar), II. zvezek, meški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLEETNO, podporni slo-venskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar-ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tambu-raški zbor (Bajuk) 75

Dom tel na planinci, (Bajuk), podporni 30

ZA OTERE:

Poduk za otiro, — 4 zvezki — (Hočeljad) 2-

ZA KLAVIR:

Buri pridejo, — Korčula — 30

Slovenske narodne pesmi, Janjo Zvonik 30

I. zvezek, 323 pesmi za meški ali ženski zbor 120

II. zvezek, 77 pesmi za meški in mešani zbor 120

100 narodnih pesmi za meški in mešani zbor, Emil Adamić 30

FANTE NA VASI, 18 narodnih za meški zbor, Otili Pregelj 30

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

318 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Spisi Josip Jurčiča

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrbna Smukova ženitev. — Klosterski žolnar. — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Ovet in sad. — Hči mestnega sod-nika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega ce-sarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Piba tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bra-toma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojin se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telefja pečenka. — Sest parov klobas. — Po to-baku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pakja.

IX. ZVEZEK: Rakovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Pona-rejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10
POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročilo pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.
"GLAS NARODA"
218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

80

Zakaj ni ničesar rekel? Zakaj ni bil poskočil? Kaj se je zdaj godilo v njegovih možganih? Vse je bila postavila na kocko. In zdaj ni vedela, ali je dobila ali izgubila.

Vzdignil je glavo. Tiho je rekel: "Zofija, ljubim te. Ne veš, kako te ljubim!" Ni se ganila. Čakala je.

Rekel je: "To je edini izhod. Poročila se bova."

Skočil je pokonci. Menda ga je bila beseda, ki jo je bil izrekel, tako silno prestrašila, da je jel begati pred samim seboj. Dirjal je po sobi. Slišala je njegovo glasno, neenakomerno dihanje. Ni se ganila.

Od sreče se ni mogla ganiti. Do tega trenutka jo je ohranjal strah. Bila je dobesedno trda od strahu. Zdaj se ni ganila, ker je v vseh ulih čutila bučico, v sredo njenega srca hrumečo sico tega trenutka, kakor sladko bo. Drhtela je.

Sama pri sebi si je mislila: "Zdaj ne more več preklicati. Ni več ne more nazaj. Zmagala sem. Zahvaljena bodi sladka Devica! Hvala ti, Bog, hvala ti, sladki Gospod Jezus, nikoli te ne bom nehala zahvaljevati!"

Mislila je: "Tudi nadvojvodinja Izabela sem dolžnica, naj jo še tako sovražim. Da, hvala sem ti dolžna."

Mislila je: "Njemu se pa zahvalim s tem, da ga osrečim. Osrečim ga, kakor ni še nobena ženska osrečila moža. Ne bom mu dajala samo ljubezni, dajala mu bom tudi moč. Združen z menoj bo imel moč, da vsak odpor premaga in vsakega sovražnika. Močnejša bova od cesarja, močnejša od vsega sveta."

V tala je in ga objela. Poljubila mu je roko, ki jo je prestrašen umaknil. Zašepetala je:

"Saj ne smeš, Franci... Nikoli ne bi terjala tega od tebe. — To so sanje. — Nikar več ne govori o tem, nočem, da bi se mi sanjalo. — Moraš bi se boriti zame, trpeti zame. — Tega ne maram."

Rekel je in se po sili nasmešnil:

"Ne boj se. Dobojeval bom ta boj. Sklenjeno je, nič me ne odvrne."

Ko je odšla, se je upeljal spustiti na stol. Šele zdaj ga je obhajala zavest, da se je bil zavezal storiti dejanje, ki je bilo v njegovih očeh nezasišano in nepredstavljivo. Nedotakljivost habsburškega hišnega z akona mu je bila svetelja od vere, ki mu je bila sveta.

Pomislil je na učitelja zgodovine dr. Kloppa. Šele nato je pomislil na cesarja.

Mislil je na nevarnost, da se bo moral odreči prestolu. Vedel je, da se ne bi mogel nikoli odločiti za odpoved. Vedel je pa tudi, da se ne bi mogel nikoli odločiti, da zataji Zofijo. Ves razburjen in zmuden se je zatopil v proučevanje habsburškega rodbinskega ustava.

Odpor.

Šmrtno užaljena nadvojvodinja Izabela se ni zadovoljila s tem, da je svojo dvorno damo osramotila in pri priči odslavila, temveč se je peljala na Dunaj in javila cesarju, kaj se je zgodilo. Kot glavar vladarske hiše je imel cesar pravico in dolžnost, poklicati na odgovor vsakega člana rodbine, ki se je v čem pregrešil.

Cesarju se ni zdelo, da bi bil Franc Ferdinand zakrivil kajznjv prestopok. Nadvojvodinja Izabela je bila storila hušo napako kakor prestolona dednik. Povedala je bila nekaterim članom vladarske hiše in drugim prijateljem in prijateljicam, da se bo prestolonaslednik oženil z njeno najstarejšo hčerjo. Prestolonaslednik je bil zbudil in hranil to upanje s svojimi pogostimi obiski, toda mladi nadvojvodinji Mariji Kristini ni bil nikoli rekel, da jo ljubi, ali da jo misli vzeti za ženo. Grofici Chotkovi, ki ni bila več mlada, zato pa očividno mikavnejša, je bil dal prednost pred mlado nadvojvodinjo. To je bilo dejansko stanje, ki nikakor ni terjalo kazni in pokore. Cesar je nadvojvodinji Izabeli, ki je govorila o nenaravnosti prav za prav privoščil zaročanje in osmešenje. Vendar je obljubil, da bo obravnaval nadvojvodinjinu ovadbo, kakor terja red.

Franc Ferdinand so poklicali v avdienco. Cesar, ki ga je prestolonaslednikovo zasebno življenje malo zanimalo, ni neprijazno opravi svoje dolžnosti in priporočil je bledemu črtno mencajočemu nekaku, naj v vljudni, neobvezni obliki potolaži rodbino najvojvode Friderika. Sicer je pa rekel, da ne mara o zadevi s Chotkovo nič več slišati.

Franc Ferdinand se je priklonil. Cesar ga je mislil že odslavit. Ko mu je hotel dokaj prijazno podati roko, je zbral Franc Ferdinand ves pogum in rekel z drhtečim, zastajajočim glasom, a s trdno voljo, da dokonča odločilni stavek: da prosi cesarja, pogovarja vladarske hiše, za dovoljenje, da se sme poročiti z grofico Zofijo Chotkovo.

Cesar je odrevenel: "Poročiti?" je rekel po premolku, ki se je zdel nadvojvodinji neskončen.

Franc Ferdinand je spričo teh strogih sinjih starčevskih oči zelo razločno začutil nedovoljenost in izzivalnost svoje želje. Še več: njegov ženitovanjski načrt se mu je zazdel v tem trenutku kar zločin. Bilo mu je, kakor da bi bil v nedoumljivi predznosti odkril cesarju namen, storiti hudodelstvo. Po vsem jasno se je zavedal, da mora cesar odgovoriti na njegovo nezasišano prošnjo s trdim in odločnim "Ne!". A prav ta jasnost je da'na prošnji moč, da se je s pogumom moža, ki ne misli izpustiti svoje življenske sreče, spustil v težki boj. Spoznal je bil, da brez Zofije ne more živeti. Spoznal je bil, da more samo s poroko popraviti žalitev, ki ji je bila prizadejana. Spoznal je bil, da ne more noben drug izhod rešiti Zofijo nadaljnjega preganjanja in zaničevanja. Zliral je vso svojo silno odločnost in moč.

Rekel je cesarju, da ljubi Zofijo. Njegov drhteč glas je postal čvrst in odločen. Odločno je povedal cesarju, da je Zofijo obljubil, da se z njo poroči; kot mož in član vladarske hiše se čuti dolžnega, da ostane v besedi. Ostal bo mož beseda, naj se zgodi kar hoče. Težave, ki se upirajo njegovi zakonski zvezi z damo, ki mu po rodbinskem ustavu ni enakovredna, so mu znane. Vendar se zaneša na cesarjevo dobro srce.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

AMERIŠKI GOSPODARSKI ODBOR

Člani ameriškega gospodarsko-obrambnega odbora: sedeči z leve na desno zvezni zakladničar Henry Morgenthau, podpredsednik Wallace, vojni tajnik Stimson in poljedeljski tajnik Wickard. Stojeci: mornariški tajnik Knox, namestnik državnega tajnika Acheson, trgovski tajnik Jones in generalni pravdnik Bidole.

Usodna nasprotja v svetu

Živimo v času vojne, brisanja meja, sprememb na zemljevidu, gladi in uničevanja življenskih potrebščin. Dočim po statistiki Lige narodov na eni strani umre na leto povprečno 2 milijona ljudi od gladi, beremo v časopisu, da na drugi strani Argentina uničuje letno 6 milijonov metrskih stotov pšenice, Brazilija 7 milijonov metrskih stotov kave itd. Isti časopisi pišejo, da bo Evropa prihodnjem pomlad v nevarnosti za prehrano zaradi blokade. Torej se tudi sedaj dogaja nekaj podobnega kot je bilo v času krize, ko so ubijali krave, zlivali mleko v morje in podobno.

Gospodarstvenik D. Benselle pravi, da se po večini ljudi ne sprašuje zjutraj, kaj bodo jedli, ampak če bodo sploh jedli. Temu moramo še dodati da je skoraj tri četrtine ljudi na svetu slabo oblečenih in žive v ne- zdravih stanovanjih. S tega vidika moramo gledati na uničevanje življenskih potrebščin kot na zločin proti človeštvu vse do tlej, dokler samo en človek na svetu gladuje ali je brez obleke. Kadar danes govorimo o prevečiki proizvodnji, smo na napačni poti, ker bi morali v resnici govoriti o premajhni potrošnji. Kapitalistično gospodarstvo, ki je zasnovano na profitu in ne na službi človeku, rače uničevanje gospodarske dobrine, kakor da bi znižalo cene.

V Braziliji je ustanovljen "Institut za kavo," ki se v glavnem bavi z določanjem, koliko kavine letine se sme pustiti v promet, da ne bodo padle cene in koliko kavinega pridelka je treba uničiti. Čim letni pridelek prekorači določeno količino, pravijo "drvišino" kavo v vreče; v enem mesecu zažgo na milijone takih vreč. Uporabljajo jo tudi za kurjavo na lokomotivah namesto premoga. Dogodi se, da porabijo na leto sedem milijonov metrskih stotov kave za kurjenje lokomotiv.

Na milijone ljudi na zemlji je prisiljenih smatrati kavo za nedosegljiv luksus. Toda v zadnjih 10 letih so v Braziliji pometali v morje, porabili za kurjavo na lokomotivah ali predelali v umetna gnojiva, 66 milijonov vreč kave, da bi s tem na umeten način dvignili cene kavi.

V zadnjih 8 letih je bilo v Združenih državah uničenih 900.000 vagonov pšenice, 150 tisoč vagonov riža, 6 milijonov svinj in krav, 30 milijonov mesnih konzerv, velike množice koruze itd. Toda še hanez, ko dela vojna industrija s po- novaro, je v tistih državah veliko število brezposelnih, ki nimajo ne dovolj kruha, ne dovolj obleke.

Večkrat so se našli ljudje, ki so hoteli uspešno na topiti proti zločinskemu uničevanju živil in drugih predmetov. Tako je predložil neki francoski poslanec parlamentu predlog, naj bi se v bodoče tako početje preprečilo. Večina francoskega parlamenta mu je odgovorila s smehom. To je slika današnjega sveta, to je klobec naše kulture, o kateri so napisani celi vagoni knjig.

"DOBRA" DETEKTIVA.

V Syracuse, N. Y., je Mrs. Marion O'Brien policiji naznala, da je izgubila dva prstana v vrednosti \$250.

Na delo sta bila poslana dva detektiva John Klotz in Cornelius Cook. Kmalu sta našla prstana zavita v žepni robec na mizi njenega stanovanja, kjer ju je pozabila.

KARNIVAL V NICI.

Nadaljevanje s 3. strani.

Tako sem premišljal in pil. Prepričal sem se, da taré človeka žaja najbolj ta čas, ko ni- ma belica v žepu. Proč s tuž- nimi mislimi. In res, vse te nesrečne misli sem potopil v pivu, sem potopil v zelenem je- zeru njenih oči. Ne, take oči niso moge varati. Bile so ta- ko prozorne, da bi opazil svojo listnico in naj bi jo skrila tu- di na dnu svoje duše. Skoraj jezil sem se na svojega prijatelja Sherloka, ki je vzbudil prej z neumestno opazko dvom nad poštenostjo moje sosedice.

Čakal sem in čakal. Bal sem se sicer, da bi ne silila moja ple- salka v dvorano na poskočni ples, ker potem bi bil prisiljen poravnati svoj račun, toda kaj takega se ni zgodilo.

No, vendar. Prikazal se je Sherlock, poklical me k sebi ter mi povedal, da je bil ves njegov trud brezuspešen. Skoraj vse listnice je imel v rokah, to- da nobena ni bila prava.

"Mogoče, bo Mycroft sreč- nejši od mene," je še dostavil ter se zopet izgubil v dvorano.

Ni še minilo deset sekund, ko me je potrkalo nekdo po rami. Ozrl sem se in Mycroft mi je z zadovoljnim izrazom in s špan- skim ponosom izročil mojo list- nico. Kaj kamen, skala se mi je odvalila od srca. Gledal sem listnico, pretipal jo, stikal svo- jemu rešitelju roko toliko časa, da sem se slednjič spomnil, da ne smejo premagovati Angleža nikdar hipna čustva.

Mirno sem sedel zopet k svo- ji mizi, kjer sem tudi stal, kaj- ti pod palme si nisem več upal.

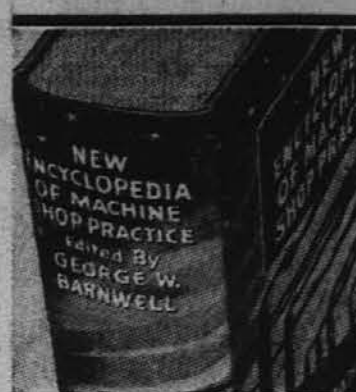
"Kje vraga ste pa dobili mo- jo listnico?" sem vprašal.

"Kje? V Sherlokovem žepu! Od začetka nisem vedel, kaj naj to pomeni. Toda kmalu sem se spomnil, da sta si zamenjala obleki in da nosi Sherlock svo- jo listnico v skritem žepu. Nje- gove niste čutili, svoje pa niste dobili na njenem mestu. Na ta račun sva se že mnogo smejala s Sherlokom. Da sem jaz dobil listnico, je pripisati dejstvu, da sem bil bolj temeljit v pre- iskovanju tujih žepov kakor pa Sherlock. On je namreč pozabil preiskati moje in svoje žepa."

"Tih. Kaj mora to biti?" je nama šepnil na uho Sherlock, položil kazalec na usta ten po- slušal.

Zdelo se nam je, da slišimo daljno grmenje, ne, to ni bilo grmenje, moralo je biti bližje. Mogoče se je morje razjarilo ter pljuskało s svojimi peneči- mi se valovi mogočno ob bre- gove. Tudi ne, Ti glasovi so prihajali z največje bližine. So mogoče bili roparji, ki so ho- teli vdreti v tujo sobo.

"Izpite svojo čašico čaja, po- krepčajte se!" in že mi je našel Sherlock čaja in mu pritisel nre- cejšnjo količino ruma. "Kar vam povem, ne bo nič prijetne-

Ameriški vojni program zahte- va zelo veliko število izvežba- nih mehanikov. Za vsakega mladeniča se sedaj nudi naj- lepša priložnost, da pri tem pomaga svoji domovini. Poleg tega pa bo tudi dobival naj- večjo plačo zadnjih let. Podla- go za mehanično znanje si mo- rete dobiti s knjigo NEW EN- CYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini.) Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaže temeljna de- la mehanike. Razloži vse na- tanko, kar mora znati najbolj- ši mehanik; pojasnjuje vpora- bo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba uporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo rač- unskih tabel, da morete po- spešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, ali pa že izkušen mehanik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in ribz. 576 strani, trdo vezana knjiga stane samo \$1.98. —

Postatino plača- mo mi. Naročite pri KNJIGAR- NI GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York City.

To velevažno tehnično knjigo je spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology, George W. Barnwell. —

Ker ne vemo, ako nam bo mo- goče vsem naročnikom, ki želi- jo to knjigo, vstreči, pošljite svoje naročilo še danes. Knji- ga je ravno izšla in povpraše- vanje po njej je ogromno.

ga za vas. O vaši plansarici sem poizvedoval; ona je v res- nici natakarcia, podedovala je pred kratkim časom po stari teti 1000 dolarjev in hotela s tem na lep način zaklju- čiti letošnji prdt. Ona stanuje v sobi, ki meji na našo in sanja mogoče prav sedaj o vas. Vtis, ki ste ga napravili nanjo, mora biti precej globok, o tem se lahko prepričate po njenem vo- tlem — smertanju."

Toliko še vem, da so me pre- ganjali v spanju ves čas mom-

RAZPRODAJA SLOVENSKIH KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andersonove pripovedke za slovensko mladino
Bele noči mali Junak, (Dostojevski)
Božji mejniki (Ivan Pregelj)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)
Gompati in Komurakahi (Jul. Zeyer)
Gospod Fridolia Zolna in njegova družina (Fr. Milčinski)
Kazan, voljeji pes (J. O. Curwood)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Koro- lenko)
Na različen potih (Frane Frisich)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Kladiva (Vladimir Levstik)
Sveta noč (Rudolf Vrabl)
Slika Dorlane Gray (Oscar Wilde)
Verne duše v vseh (Prosper Mirime)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Du- stojevski)

Po 70c zvezek

Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Beltegor (Artur Bernede)
Onostran pragozda (James Oliver Cur- wood)
Po strani klobuk (Damiir Feigel)
Romantične duše (Ivan Cankar)
Seržant Diavolo (Marcel Priollet)
Zelena cesta (Zane Grey)
Zlati Panter (Sinclair Gluck)
Gusar v oblakih (Donald Keyhoe)
Gospodarica sveta (Karl Fidor)
Hektorjev Meč (Rene La Bruyere)
Rdeča Megla (O. R. Frich)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kajetan)
Sivko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe čebulice Maje (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kae)
Iz življenja za življenje (Ivan Zu- pan)

Po \$1.25 zvezek

Zadnji Mohikanec (J. F. Cooper)
Skriti studenci (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazni (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zobje (Maurice Lablane)
Kristof Dimac (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)
Lucifer (Jean de La Hire)
Izpod Golice (Slavko Savinsek)

Po \$2 zvezek

Prešeren (Francis Kidric)

Po \$2.50 zvezek

Višnjeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

Izjači divji medvedi in da sem zapustil Nico z lepimi spomini in — s prostim srecm.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355)
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
v beleu celoludni 50c

KVIŠKU SRCE — (št. 408)
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)
2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani
vlevali Sv. Križev Pot 1.50

RAJSKI GLASOVI — (št. 416)
2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani
vlevali Sv. Križev Pot 1.50

SREBI ZA DUŠO
3 x 4 1/2 inčev — 512 strani
Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)
2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev
Cena 75c

SVETO PISMO \$3.—

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo niski ceni, jih tudi moremo prodajati po gori o- značeni ceni. Zaloga pa ni opešno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi po- streči.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven
fino vezano 35

v umje vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino umje vezano.....1.—

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.